

HE 203/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä on ehdotettu muutettavaksi Kevasta annettua lakia siten, että hyvinvointialueiden edustus lisättäisiin Kevan hallintoon ottamalla yhtä aikaa pidettävien kunta- ja hyvinvointialuevaalien yhteistulos huomioon Kevan valtuutettuja ja hallitusta valittaessa. Jatkuvuuden turvaamiseksi Kevan valtuutettujen kokoonpanoa ehdotetaan uudistettavaksi vasta vuonna 2025 pidettävien kunta- ja hyvinvointialuevaalien jälkeen, mikä tarkoittaisi, että Kevan vuonna 2021 valitut valtuutetut jatkaisivat toimikautensa loppuun.

Nykytilanteessa Kevassa on 30 valtuutettua ja kullakin henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtiovarainministeriö määrää valtuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan. Valtuutetuista ja varavaltuutetuista 20 määrätään kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat, kuntayhtymät ja maan eri osat saavat tasapuolisen edustuksen. Muut valtuutetut määrätään kunnallisten pääsopijajärjestöjen sekä kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Kuntien ja kuntayhtymien valtuutettuja ja varavaltuutettuja määrättäessä otetaan huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa saamat ääniosuudet vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Vastaavasti Kevan hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön ehdottamista henkilöistä, kolme kunnallisten pääsopijajärjestöjen ja kaksi KT:n ehdottamista henkilöistä. Kevan valtuutetut on valittu kesäkuussa 2021 pidettyjen kuntavaalien jälkeen neljän vuoden toimikaudeksi 1.9.2021–31.8.2025. Valtuutetut ovat valinneet Kevan hallituksen 1.9.2021 alkavalle kahden vuoden toimikaudelle.

Helsingin kaupunki pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina. Hyvinvointialueiden edustuksen lisääminen Kevan hallintoon on tarkoituksenmukaista toteuttaa esityksessä ehdotetusti eli ottamalla kunta- ja hyvinvointialuevaalien yhteistulos huomioon Kevan valtuutettujen ja hallituksen kokoonpanon valinnassa siten, että kunnille ja hyvinvointialueille ei jyvitetä edustajia erikseen. Muutos on tarkoituksenmukaista toteuttaa vuoden 2025 kunta- ja hyvinvointialuevaalien jälkeen.

Helsingin kaupunki kuitenkin korostaa, että Helsinki vastaa ainoana kuntana jatkossakin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä ja Helsingissä kunta- ja hyvinvointialuevaaleissa valittava kaupunginvaltuusto toimii ylimpänä päätöksentekijänä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen osalta myös jatkossa. Esityksessä olisikin syytä erikseen mainita, että Helsingin vaalitulos tulee Kevan valtuutettuja ja hallitusta valittaessa huomioida sekä kuntavaali- että hyvinvointialuevaalitulosena.

Lisäksi esitystä tulee täydentää tuomalla esiin, että se mitä siinä todetaan hyvinvointialueista, koskee myös Helsinkiä tai vaihtoehtoisesti täsmentämällä tarvittavien pykälien (esim. 8 a § sekä 9 §) sanamuotoja siten, että niistä selkeästi ilmenee Helsingin rinnastaminen muihin hyvinvointialueisiin eli toteamalla, että ”Muista

valtuutetuista ja varavaltuutetuista kaksikymmentä määrään kuntien keskusjärjestön, hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhdessä ehdottamista henkilöistä” ja ”Hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön, hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteisesti ehdottamista henkilöistä”.

Esityksen mukaan hyvinvointialueiden tulisi muodostaa yhteinen kanta Kevan hallintoon ehdotettavista hyvinvointialueiden edustajista esimerkiksi jonkinlaisessa hyvinvointialueiden yhteiskokouksessa. Kaupunki tuo esiin, että mikäli kunnat kuntien kattojärjestön kautta ja hyvinvointialueet organisoisivat kuitenkin yhteistyönsä yhteiseen rakenteeseen, voisi esitys sekä kuntien että hyvinvointialueiden edustajista syntyä myös tämän yhteistyörakenteen kautta.

Kaupunki pitää tarkoituksenmukaisena esityksen tavoitetta mahdollistaa se, että Kevan jäsenyhteisönä olevat ammattikorkeakouluosakeyhtiöt voivat jatkaa Kevan jäsenyhteisönä vuoden 2025 jälkeen vuoden 2035 loppuun ja turvata tätä kautta jäsenyhteisöjen työntekijöiden lisäeläketurvan säilyminen.